

ALAVERE PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA ÜLDOSA

1. Õppe- ja kasvatusesmärgid

- 1.1. Alavere Põhikoolil (*edaspidi koolil*) on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne.
- 1.2. Kooli õpetuse ja kasvatuse põhieesmärk on tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku, salliva ja avatud maailmapildi kujunemine. Põhieesmärgi täitmiseks teeb kool koostööd lastevanematega.
- 1.3. Kool toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks: kujundab seoste nägemise ja loomise oskust, probleemide lahendamise oskust, koostööoskust, virtuaalse õppimise oskust, efektiivset infootsingut, info kriitilist hindamist.
- 1.4. Kooli õppekeskkond kannab oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.
- 1.5. Kool toetab põhiliste väärtushoiakute kujunemist. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest.
- 1.6. Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse kooli õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.
- 1.7. Kooli õppe- ja kasvatusesmärgid realiseeruvad pädevuste kujundamise kaudu.

2. Pädevuste kujundamine

- 2.1. Teadmised, oskused ja hoiakud moodustavad kokku pädevused, mis tagavad suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida.
- 2.2. Pädevused jagunevad üld-, valdkonna- ja kooliastmete pädevusteks.
- 2.3. Üldpädevused on ainevaldkondade ja õppeainete ülesed pädevused, mis on olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel.
- 2.4. Kool kujundab õpilastes järgmisi üldpädevusi:
 - kultuuri- ja väärtuspädevus;
 - sotsiaalne ja kodanikupädevus;
 - enesemääratluspädevus;
 - õpipädevus;
 - suhtluspädevus;

- matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus;
- ettevõtlikkuspädevus;
- digipädevus
(pädevuste täpsem selgitus <https://www.riigiteataja.ee/akt/129082014020>).

2.5. Kool kujundab üldpädevusi järgmiselt:

- õppetundides ja muul viisil toimuva õppe raames;
- tunni- ja koolivälises tegevuses (traditsioonilised ühis- ja klassivälised üritused lisa 1; õppeprojektid ja -käigud lisa 2, huviringid lisa 3);
- õpetajate ühistöös;
- kooli ja kodu ühistöös.

2.6. Lähedase eesmärgi ja õppesisuga õppeainete pädevused moodustavad valdkonnapädevused. Valdkonnapädevuste kirjeldused on esitatud põhi-kooli riikliku õppekava ainevaldkondade kavades.

2.7. Kooliastmete pädevused kirjeldavad kokkuvõtvalt õpilase arengut eakohaste üldpädevuste, valdkonnapädevuste ning õpitulemuste omandatuse kaudu.

2.8. Kool saab ülevaate omandatud pädevustest 3., 6. ja 9. kl õpilaste arenguvestluste kaudu (kooli õpilaste arenguvestluste läbiviimise tingimused ja kord lisa 4).

3. Kooli väärtused ja eripära

3.1. Õppe- ja kasvatuseesmärkide täitmiseks, pädevuste kujundamiseks väärtustab kogu koolipere järgmist:

- vaimuerksust loomingulise õpikeskkonna tekkimiseks;
- hoolivust kõikide elusolendite ja ümbritseva looduskeskkonna suhtes;
- sallivust erinevate inimeste ja eriarvamuste suhtes;
- viisakust koostöö eeldusena;
- austust kooli sümboolika suhtes;
- austust oma ja teiste rahvaste kultuuripärandi suhtes;
- tervislikku eluviisi;
- kooli vara hoidmist ja selle säästvat kasutamist.

4. Õppekorraldus

4.1. Kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel.

4.2. A-võõrkeelena õpitakse inglise, B-võõrkeelena vene keelt.

4.3. 1.-5. klassi valikaineiks on informaatika, 6.-8. kl valikaineiks on tekstiõpetus.

4.4. Õppesisust lähtuvalt on kunst ja tööõpetus ühendatud 1. kooliastmes üheks õppeaineiks.

4.5. Kohustuslike ja lisaõppeainete nädalatundide arv I, II ja III kooliastmes on järgmine:

Õppeaine	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Eesti keel	6+1	7	6	5	3	3	2	2	2
Kirjandus					2	2	2	2	2
Matemaatika	3	3+1	4	4	4+1	5	5	4	4
Inglise keel			3	3	3	3	3	3	3
Vene keel						3	3	3	3
Loodusõpetus	1	1+1	1+1	2	2	2	2		
Geograafia							1	2	2
Bioloogia							1	2	2
Keemia								2	2
Füüsika								2	2
Ajalugu					1	2	2	2	2
Inimeseõpetus		1	1		1	1	1	1	
Ühiskonnaõpetus						1			2
Muusika	2	2	2	2	1	1	1	1	1
Kunst + tööõpetus	3	3	3						
Kunst				1+1	1+1	1	1	1	1
Käsitöö ja kodundus; tehnoloogiaõpetus				1+1	2	2	2	2	1+1
Kehaline kasvatus	2+1	3	3	3	3	2+1	2+1	2	2
1.-5. kl Informaatika 6.-8. kl Tekstiõpetus 9. kl Informaatika	1	1	1	1	1	1	1	1	1
KOKKU	20	23	25	24	25	30	29	32	33

- 4.6. Kooli õppe- ja kasvatustöös käsitletakse järgmisi ühiskonnas tähtsustatud läbivaid teemasid:
- elukestev õpe ja karjääri planeerimine;
 - keskkond ja jätkusuutlik areng;
 - kodanikualgatus ja ettevõtlikkus;
 - kultuuriline identiteet;
 - teabekeskond;
 - tehnoloogia ja innovatsioon;
 - tervis ja ohutus;
 - väärtused ja kõlblus.
- 4.7. Läbivate teemade õpe toimub koolis
- õppekeskkonna korralduse kaudu;
 - aine- ja klassijuhatajatundides;
 - valikainete tundides;
 - läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö raames;
 - klassivälise õppetegevuse kaudu.

5. III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord

- 5.1. III kooliastmes korraldab kool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö.
- 5.2. Loovtöö temaatika valib kool, täpsema teemavaliku teevad õpilased.
- 5.3. Loovtöö viiakse läbi 8. klassis 1.-3. trimestri jooksul.
- 5.4. Loovtööks võib olla õpilasuurimus (lisa 5), projektitöö (lisa 6), muusika-, kunsti- või käsitöö (lisa 7).
- 5.5. Projektitöö ning kunsti- ja käsitöö peavad sisaldama nõuetekohaselt vormistatud teoreetilist osa (lisa 8).
- 5.6. Loovtööd võib teha iseseisvalt või rühmatööna koostöös teiste 8. klassi õpilastega.
- 5.7. Loovtööde üldise korralduse koordineerijaks on 8. klassi juhataja, kelle ülesandeks on õpilaste loovtöö koostamisprotsessi jälgimine.
- 5.8. Loovtööde juhendajateks määrab direktor temaatikaga seotud aineõpetajad või vastava kvalifikatsiooniga inimesed väljaspoolt kooli.
- 5.9. Loovtöid hindab direktori moodustatud hindamiskomisjon, aluseks kooli hindamise korraldus.
- 5.10. Õpilane esitab hindamiskomisjonile kokkulepitud ajaks loovtöö, valmistab töö kaitsmiseks ette suulise ettekande (~10 min) ja esitluse.

- 5.11. Esitlust on soovitatav näitlikustada kas stendiettekande, multimeedia, audiovisuaalsete vm vahenditega.
- 5.12. Loovtöö esitlemisel õpilane:
 - selgitab töö eesmärgi ja põhjendab teema valikut;
 - tutvustab kasutatud meetodit/meetodeid;
 - esitab töö kokkuvõtte: milleni jõuti, kas eesmärk täideti.
- 5.13. Loovtöö koondhinne kujuneb sisu, protsessi, vormistamise ja esitluse põhjal.
- 5.14. Loovtööle lisavad väärtust teostaja isiklik seotus teemaga ning aktuaalsus käesoleval ajahetkel.

6. Hindamise korraldus ning erisused võrreldes põhikooli riikliku õppekavaga

- 6.1. Hindamise eesmärk on:
 - toetada õpilase arengut;
 - anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
 - innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
 - suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
 - suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
 - anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.
- 6.2. Eesmärgist tulenevalt jaguneb hindamine kujundavaks ja kokkuvõtvaks
- 6.3. Kujundava hindamise all mõeldakse hindamist enne õppima asumist (olemasolevate teadmiste ja oskuste väljaselgitamine) ja õppimise jooksul protsessi juhtimist (mitte pärast äraõppimist).
- 6.4. Kujundava hindamise puhul on õpilane kaasatud õppe-eesmärkide püstitamisesse ja enese ning kaaslaste hindamisse.
- 6.5. Kokkuvõtva hindamisega võrreldakse õpilase teadmisi ja oskusi ainekavas sisalduvate õpitulemustega.
- 6.6. Kokkuvõttev hindamine toimub:
 - kontrolltööde ja arvestuslike tööde raames;
 - trimestri lõpus (trimestri hinne);
 - õppeaasta lõpus (aastahinne);
- 6.7. Alavere Põhikoolis kasutatakse hindamisel viiepallisüsteemi.
 - 6.7.1. Hinne „5” ehk „väga hea” – saavutatud õpitulemused vastavad eeldatavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid.

- 6.7.2. Hinne „4” ehk „hea” – saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt eeldatavatele õpitulemustele.
- 6.7.3. Hinne „3” ehk „rahuldav” – saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi edasisel õppimisel või edasises elus.
- 6.7.4. Hinne „2” ehk „puudulik” – õpilase areng eeldatavate õpitulemuste osas on toimunud, aga hakkamasaamine edasisel õppimisel või edasises elus on raskendatud.
- 6.7.5. Hinne „1” ehk „nõrk” – õpilase areng eeldatavate õpitulemuste osas puudub ning hakkamasaamine edasisel õppimisel või edasises elus on raskendatud.
- 6.7.6. Hindamise eesmärgist tulenevalt võib kujundaval hindamisel õpilasele antava numbrilise tagasiside täpsustamiseks kasutada märke + ja -.
- 6.8. Kui kirjalike tööde hindamisel kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et
- hinne „5” on 90–100%
 - hinne „4” on 75–89%;
 - hinne „3” on 50–74%;
 - hinne „2” on 20–49%;
 - hinne „1” on 0–19% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.
- 6.9. 1. klassis hinnatakse õpilasi trimestri lõpus kokkuvõtvalt sõnaliste hinnangutega. Aluseks on õpilase arengu vaatlusleht, kus on sõnastatud eeldatavad õpitulemused (lisa 9).
- 6.10. 1. klassi õpilase koolist lahkumisel teiseks andakse sõnalised hinnangud punktis 6.8. sätestatud hindedkaalasse.
- 6.11. Kõrvalise abi kasutamisel või mahakirjutamisel hinnatakse kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hindegaga „nõrk”.
- 6.12. Kui kontrolltööd või arvestuslikku tööd on hinnatud hindegaga „puudulik” või „nõrk”, antakse õpilasele võimalus järelvastamiseks 1 kord 5 tööpäeva jooksul. Lubatud on erikokkulepped õpetajaga. Järelvastamisel saadud hinne tähistatakse e-kooli päevikus tärniga (*).
- 6.13. Õpilasele, kes kontrolltöö või arvestusliku töö toimumise ajal puudus koolist, tehakse e-kooli märges „*” ning talle antakse võimalus järelvastamiseks 5 tööpäeva jooksul. Lubatud on erikokkulepped õpetajaga.

- 6.14. 4.-9. klassi õpilasele, kelle trimestrihinne on „nõrk” , „puudulik” või välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppeleping (lisa 10), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused. Õppelepingu täitmist arvestatakse aastahinde panemisel ja täiendavaleõppetööle jätmisel.
- 6.15. Käitumist ja hoolsust hinnatakse kokkuvõtvalt trimestri lõpus.
- 6.16. Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis.
- 6.17. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.
- 6.18. Käitumist ja hoolsust hinnatakse hinnetega “eeskujulik, “hea”, “rahuldav” ja “mitterahuldav”.

7. *Õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus*

- 7.1. Õpilased ja vanemad saavad teavet hindamise korralduse, saadud hinnete ja hinnangute kohta järgmiste allikate kaudu:
- e-kool;
 - 1.-3. kl õpilaspäevik;
 - trimestri lõpul tunnistused.
- 7.2. Õpilasele annavad hindamisega seotud selgitusi aineõpetajad.
- 7.3. Vajadusel nõustab vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises klassijuhataja.
- 7.4. Püsivate käitumisprobleemidega õpilasele koostab klassijuhataja käitumise tugikava (lisa 11).
- 7.5. Õpilasel või tema vanemal on õigus kokkuvõtvaid hinnanguid ja hindeid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teada saamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.
- 7.6. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.
- 7.7. Õpilaste ja vanemate teavitamine teistes õppe- ja kasvatusalastes küsimustes on sätestatud Alavere Põhikooli kodukorras (www.alavere.edu.ee).

8. *Õpilaste toetamine, hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted*

- 8.1. Õpilase võimete ja annete parimaks arendamiseks selgitavad õpetajad välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valivad sobivad õppemeetodid ning korraldavad diferentseeritud õpet.
- 8.2. Õpilast, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, juhendavad õpetajad täiendavalt väljaspool õppetunde.
- 8.3. Õpilastega, kellel on eeldusi saavutada väljapaistvaid õpitulemusi, osalevad õpetajad kooli, maakondlikel ja vabariiklikel konverentsidel, kokurssidel, võistlustel ja olümpiaadidel.
- 8.4. Koolis on moodustatud õpiabirühmad eripedagoogilise ja logopeedilise abi andmiseks.
- 8.5. Eripedagoogilisse õpiabirühma võetakse vastu ainealaste õpiraskustega ja väljakujunemata õpioskustega õpilane, kes vaatamata klassi- ja aineõpetaja abile ei suuda täita ainekava nõudeid või kes vajab õpioskuste kujundamiseks toetavat õppekorraldust.
- 8.6. Logopeedilisse õpiabirühma võetakse vastu õpilased, kellel on logopeedilised probleemid.
- 8.7. Õpilane võetakse õpiabirühma vastu individuaalse arengu jälgimise kaardi alusel haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineeri ettepanekul, vanema nõusolekul ja kooli direktori otsusel.
- 8.8. Koolis on moodustatud väikeklass õpilastele, kellel on raske krooniline psüühikahäire, mis takistab õpilase enda ja teiste õpilaste õppimist ning võib ohustada turvalisust tavaklassis.
- 8.9. Väikeklassi võetakse vastu õpilane nõustamiskomisjoni otsusel.
- 8.10. Kool pakub õpilase arengu toetamiseks psühholoogi teenust.

9. *Karjääriinfo ja nõustamise korraldamine*

- 9.1. Alavere Põhikool aitab 3. kooliastme õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks järgmiselt:

õpitulemus	tegevused õpitulemuste saavutamiseks
<p><u>Enesetundmine</u> Õpilane seostab oma võimeid, huvisid, võimalusi ja hoiakuid edasise haridustee ja kavandatavate karjäärivalikutega.</p>	<p>1) 7. klassi inimeseõpetus: eneseanalüüs oma iseloomujoonte, huvide, võimete ja väärtuste määramiseks;</p> <p>2) 8. kl inimeseõpetus: huvide ja võimete mitmekesisus ning valikud; edukus, väärtushinnangud ja prioriteedid elus;</p> <p>3) 9. klassi õpilaste grupi- ja individuaalne karjäärinõustamine SA Innove Rajaleidja arenduskeskuse poolt.</p>
<p><u>Õppimisvõimaluste ja töömaailma tundmine</u> Õpilane teadvustab hariduse ja elukestva õppe tähtsust, oskab eida karjääriinfot, teab tööturu üldist olukorda, tunneb erialasid, kutseid ja ameteid.</p>	<p>1) 9. klassi ühiskonnaõpetus: töölepinguseadus, tööleping, töövõtja ja tööandja, tööturu olemus;</p> <p>2) 9. klassi õpilaste grupi- ja individuaalne karjäärinõustamine SA Innove Rajaleidja arenduskeskuse poolt;</p> <p>3) Projekti „Tagasi kooli“ raames erinevate erialade tutvustamine;</p> <p>4) Teiste koolide külastamine (lahtiste uste päevad) ja tutvustamine meie koolis.</p>
<p><u>Planeerimine ja Ostustamine</u> Õpilane teeb oma edasised kooli- ja karjäärivalikud kaalutletult ja vastutustundlikult.</p>	<p>1. 9. klassi õpilaste arenguestlused – õpilase ja tema vanema otsus õpingute jätkamisest pärast põhikooli.</p>

9.2. Kool korraldab 9. klassi lastevanemate teavitamise edasiõppimisvõimalustest.

10. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

10.1. Kooli õpetuse ja kasvatuse põhieesmärgi täitmiseks (õpilase eakohase, tunnetusliku, kõlbelise, füüsilise ja sotsiaalse arengu ning tervikliku, salliva ja avatud maailmapildi kujunemine) teevad õpetajad omavahel koostööd.

10.2. Õpetajad kavandavad oma töö ainekavade põhjal poolaastate lõikes (töökavad).

11. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

- 11.1. Ettepanekuid kooli õppekava täiendamiseks võivad teha kõik õpetajad, hoolekogu liikmed ja õpilasesinduse liikmed.
- 11.2. Kooli õppekava vaadatakse üle ja vajadusel täiendatakse enne uut õppeaastat, hiljemalt augustis.
- 11.3. Kooli õppekava kehtestab kooli direktor.
- 11.4. Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppe-nõukogule.

Lisa 1

Traditsioonilised ühis- ja klassivälised üritused

- Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamine;
- kooli sünnipäeva tähistamine 23. novembril;
- reaalinete nädal;
- etlejate konkurss emakeelepäeval 14. märtsil;
- 6.- 9. kl mälumäng;
- klassidevaheline näidendite festival;
- õpilastööde näitus;

Lisa 2

Õppeprojektid ja -käigud

Kool:

- korraldab piirkondlikku õuesõppevõistlust „Märka loodust, leia rada“
2. klasside õpilastele;
- osaleb üle-eestilises projektis „Tere, kevad!“;
- osaleb matemaatikavõistlusel „Pranglimine“;
- osaleb rahvusvahelisel matemaatikavõistlusel „Känguru“.

Kool viib õpet läbi ka looduskoolides, muuseumides, raamatukogudes, teatrites ja kontserdisaalides.

Lisa 3

Koolis tegutsevad huviringid

- ansambel 7.- 8. kl
- tüdrukute koor 1.- 6. kl
- poistekoor 1.-5. kl
- rahvatants 1.- 3. kl
- vabatants 1.- 9. kl
- liiklusring 1.- 2. kl
- jalgratturi koolitus 3. kl
- robotika 4.- 9. kl
- kunstiring 1.- 4. kl
- jalgpall 1.- 5. kl
- spordiring 1.- 5. kl
- korvpall 5.- 9. kl

Lisa 4

Õpilaste arenguvestluste läbiviimise tingimused ja kord

1. Arenguvestluse eesmärgid:
 - 1.1. toetada iga lapse arengut;
 - 1.2. leppida kokku edasised õppe ja arengu eesmärgid;
 - 1.3. saada ülevaade 1., 2. ja 3. kooliastme lõpus omandatud üldpädevustest.
2. Arenguvestluse läbiviimine
 - 2.1. Arenguvestlus viiakse läbi üks kord õppeaastas kõikide õpilastega.
 - 2.2. Arenguvestlusel osalevad õpilane, klassijuhataja ja lapsevanem.
 - 2.3. Vajadusel kaasatakse teisi koolitöötajaid, tugispetsialiste ning õpilase elukohajärgse omavalitsuse esindajaid.
3. Arenguvestluseks vajalikku teavet õpilase kohta saadakse:
 - 3.1. 3., 6. ja 9. klassi kirjalikest analüüsides;
 - 3.2. vestluse käigus;
 - 3.3. eelnevalt teistelt koolitöötajatelt ja tugispetsialistidelt.
4. Hiljemalt kolme tööpäeva jooksul pärast arenguvestlust koostab 3., 6. ja 9. kl klassijuhataja kogutud teabe põhjal kirjaliku kokkuleppe edasistest arengueesmärkidest.
5. Kokkuleppele kirjutavad alla kõik osapooled.
6. Kirjalikku kokkulepet säilitab klassijuhataja järgmise arenguvestluseni.
7. Klassijuhatajate vaheldudes antakse kirjalik kokkulepe üle järgmisele klassijuhatajale.
8. Õpilase ja lapsevanema kirjalik analüüs tagastatakse õpilasele pärast kirjaliku kokkuleppe sõlmimist.
9. Arenguvestlus kestab orienteeruvalt 45 minutit.
10. Arenguvestlus on konfidentsiaalne.

3. klassi õpilase küsimustik
Mina

Jrk	väide	jah	ei	mitte alati
1.	olen viisakas.			
2.	täidan teistele antud lubadusi.			
3.	olen hooliv ja sõbralik kaaslaste suhtes.			
4.	ei kiusa ega narri kedagi.			
5.	oskan kaaslast kuulata.			
6.	oskan kaaslast kiita.			
7.	tahan teistega koos õppida.			
8.	oskan ka üksi õppida.			
9.	kannan kaasas vajaminevaid õppevahendeid.			
10.	oskan koostada päevakava ja selle järgi tegutseda.			
11.	hoian loodust ja loomi.			
12.	tunnen Eesti lippu ja riigihümni, suhtun nendesse austavalt.			
13.	tean, kuidas käituda pidulikel sündmustel.			
14.	pean lugu oma perekonnast.			
15.	pean lugu oma klassist.			
16.	pean lugu oma koolist.			

3. klassi õpilase lapsevanema küsimustik
Minu laps

Jrk	väide	ah	ei	mõnikord
1.	tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest.			
2.	oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ja puhkamise vahel.			
3.	on kohusetundlik koolitarvete kaasas kandmise osas.			
4.	hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse eest.			
5.	hoolitseb oma tervise eest ning tahab olla terve.			

6.	oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda.			
7.	oskab ohutult liigelda.			
8.	teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda ning on valmis seda tegema.			
9.	oskab ümber käia kodus kasutatavate tehniliste seadmetega.			
10.	oskab looduses käituda.			
11.	käitub kaasinimestega viisakalt.			
12.	peab lugu oma perekonnast.			
13.	peab lugu oma koolist.			
14.	austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki.			

3. klassi õpilase õpetajate küsimustik
Õpilane

Jrk	väide	jah	ei	mõnikord
1.	tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest.			
2.	oskab töötada rühmas.			
3.	austab kaaslast ja hoolib nende töödest ja saavutustest.			
4.	suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada.			
5.	mõistab ja kasutab õpitavas võrkeeles igapäevaseid äraõpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase.			
6.	arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid eakohaseid ülesandeid lahendades.			
7.	oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada.			
8.	oskab esemeid ja nähtusi võrrelda.			
9.	oskab ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada.			
10.	oskab lihtsamat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda ning koostada.			
11.	oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme.			
12.	tunneb rõõmu liikumisest.			
13.	tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest ja tegevusest.			

6. klassi õpilase küsimustik
Mina

Jrk	väide	jah	ei	mõnikord
1.	olen viisakas.			
2.	pean kinni kokkulepetest.			
3.	olen usaldusväärne.			
4.	vastutan oma tegude eest.			
5.	hindan sõprust ja oskan olla ise ka hea sõber.			
6.	täidan kooli kodukorda ja teisi ühiselu reegleid.			
7.	oskan keskenduda õppimisele.			
8.	mõistan, et inimesed on erinevad ja suhtun erinevustesse lugupidavalt.			
9.	tean oma tugevaid ja nõrku külgi.			
10.	väärtustan säästvat eluviisi.			
11.	hoian loodust ja loomi.			
12.	tean tegevusi, mis võivad minu tervist kahjustada.			
13.	tunnen Eesti lippu ja riigihümni, suhtun nendesse austavalt.			
14.	tean, kuidas käituda pidulikel sündmustel.			
15.	pean lugu oma perekonnast.			
16.	pean lugu oma klassist.			
17.	pean lugu oma koolist.			

6. klassi õpilase lapsevanema küsimustik
Minu laps

Jrk	väide	jah	ei	mõnikord
1.	oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ja puhkamise vahel.			
2.	hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse eest.			

3.	hoolitseb oma tervise eest ning tahab olla terve.			
4.	oskab ohtlike olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda.			
5.	teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda ning on valmis seda tegema.			
6.	oskab looduses käituda.			
7.	peab lugu oma perekonnast.			
8.	abistab oma pere jõukohastes kodutöodes.			
9.	käitub kaasinimestega viisakalt.			
10.	peab lugu oma koolist.			
11.	austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki.			

6. klassi õpilase õpetajate küsimustik
Õpilane

Jrk	väide	jah	ei	mõnikord
1.	oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele.			
2.	oskab töötada rühmas.			
3.	oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste.			
4.	oskab luua eakohaseid suulisi ja kirjalikke tekste.			
5.	tuleb toime võõrkeeles igapäevastes suhtlusolukordades (õpilasele tuttavatel teemadel).			
6.	on omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse.			
7.	oskab lahendada tekstülesandeid.			
8.	huvitub loodusest ja oskab hankida loodusteaduslikku teavet.			
9.	oskab looduses käituda.			
10.	oskab kasutada arvutit ja internetti suhtlusvahendina.			
11.	oskab arvutiga vormistada tekste.			
12.	oskab hankida allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada.			
13.	oskab teha vahet faktil ja arvamusel.			
14.	suudab end kunstivahendite abil väljendada.			

9. klassi õpilase küsimustik

Mina

Jrk	väide	jah	ei	mõnikord
1.	järgin üldtunnustatud viisakusnorme.			
2.	olen häiritud, kui teised käituvad ebaviisakalt.			
3.	julgen oma võimaluste piires sekkuda, kui millegi või kellegi suhtes käitutakse halvasti.			
4.	vastutan oma tegude eest.			
5.	usun, et suudan ise oma tulevikku mõjutada.			
6.	oskan seada endale eesmärged ja neid saavutada.			
7.	oskan õppida.			
8.	oskan leida infot edasiõppimise võimalustest.			
9.	mõistan inimese ja keskkonna vahelisi seoseid.			
10.	väärtustan säästvat eluviisi.			
11.	hoian loodust ja loomi.			
12.	järgin tervislikku eluviisi.			
13.	olen füüsiliselt aktiivne.			
14.	tunnen ja austan oma keelt ja kultuuri.			
15.	suhtun teistest rahvustest inimestesse lugupidavalt.			
16.	pean lugu oma perekonnast.			
17.	pean lugu oma koolist.			
18.	pean lugu oma riigist.			

9. klassi õpilase õpetajate küsimustik

Õpilane

Jrk	väide	jah	ei	mõnikord
1.	on teadmishimuline.			
2.	oskab olukorda ja suhtluspartnerit arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada.			
3.	oskab mõista ja tõlgendada erinevaid tekste.			
4.	tunneb ja järgib õigekirjareegleid.			

5.	valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt.			
6.	oskab lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste.			
7.	suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatika kasutamist.			
8.	oskab arutleda loodusteaduslike küsimuste üle.			
9.	oskab tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada.			
10.	peab lugu kunstist ja kultuuripärandist.			

Lisa 5

Õpilasuuring

Õpilasuuring (*edaspidi uurimus*) on kirjalik tekst, kus õpilane keskendub mingile uurimisprobleemile. Uurimisprobleemi sõnastus näitab, mida ja miks tahetakse teada saada. Uurimisprobleem areneb välja soovitatavalt kirjanduse lugemisest või siis uurija isiklikust kogemusest. Uurimuse eesmärgiks on lahendada uurimisprobleem. Eesmärk näitab, kuhu tööga välja tahetakse jõuda. Uurimuse koostamine aitab kaasa oskusele oma mõtteid nii kõnes kui kirjas loogiliselt edasi anda. Uurimus peaks olema valdavalt analüüsiva iseloomuga, olulisel kohal on töö autori järeldused, tõlgendused ja üldistused. Uurimuse maht on orienteeruvalt 10-15 lehekülge.

Näide õpilasuuringu koostamise etappidest

Õpilane:

1. valib valdkonna või õppeaine ning esialgse teema;
2. koostab koos juhendajaga töö koostamise ajakava;
3. tutvub juhendaja poolt soovitatud kirjandusega;
4. sõnastab juhendaja abiga probleemi ja võimalusel hüpoteesi;
5. kogub andmeid;
6. kirjutab vastavalt nõuetele uurimistöö/teksti;
7. esitab oma töö hindamiskomisjonile.

Näide õpilasuuringu ülesehitusest:

- tiitelleht;
- sisukord;
- sissejuhatus, mis sisaldab uurimisprobleemi ja -eesmärki;
- töö põhiosa (peatükid ja alapeatükid);
- kokkuvõte, sh hinnang eesmärkide ja tegevuskava täitmisele;
- kasutatud kirjanduse loetelu;
- lisad (vajadusel).

Lisa 6

Projektitöö

Projekt on kindla eesmärgi ja ulatusega terviklik töö(ülesanne) vm ettevõtmine. Projekt pakub hea võimaluse valitud teemadel oma ideid üksi või koos kaaslastega ellu viia. Projekt annab korraldamiskogemust, juhtimis- ja meeskonnatöökogemust, algteadmisi eelarve koostamisest ja veel palju teisi elus toimetulekuks tarvilikke kogemusi. Projekti võib kaasata ka erinevaid loovtöö liike olenevalt projekti teemast, näiteks lühiuurimust, erinevaid õpilaste esinemisi, esitlusi, näituste ja ürituste korraldamist jm. Projektitöö sisaldab ka nõuetekohaselt vormistatud teoreetilist osa orienteeruvalt 3-5 lehekülge (vt näidet õpilasuurimuse ülesehitusest).

Lisa 7

Muusika-, kunsti- või käsitöö

Loovtöö muusika-, kunsti- või käsitööna kätkeb endas uudseid, innovaatilisi ideid ning on eneseteostusrõõmu pakkuv ja silmaringi avardav. Juhul, kui loovtöös kasutatakse fragmente teiste autorite loomingust, tuleb autorikaitse seadusest lähtudes kasutatud teose autorile viidata. Muusika-, kunsti- ja käsitöö puhul koostab õpilane ka nõuetekohaselt vormistatud kirjaliku osa orienteeruvalt 3-5 lehekülge (vt näidet õpilasuurimuse ülesehitusest).

Lisa 8

Teoreetilise osa vormistamine

1. Teksti paigutus
 - 1.1. Uurimustöö vormistatakse arvutil lehe ühele küljele, kasutatakse paberi formaati A4.
 - 1.2. Kirja tüüp on Times New Roman, tähesuurus 12 punkti, reavahe 1,5.
 - 1.3. Lehe üla- ja alaservast jäetakse tühjaks 3 cm, lehe paremast servast 2 cm, vasakust servast 3 cm.
 - 1.4. Tekst paigutatakse leheküljele ühtlaselt, lehekülje parempoolne serv jääb sirge.

1.5. Kõik leheküljed töös nummerdatakse, number trükitakse lehekülje alla keskele 1,25 cm lehe servast. Lehekülgi arvestatakse alates tiitellehest, kuid lehekülje numbrit sellele ei panda.

1.6. Tekstilõigud eraldatakse üksteisest lõiguvahega 6 punkti.

2. Pealkirjad

2.1. Kõik pealkirjad paigutatakse lehe vasakusse serva, punkti nende järele ei panda.

2.2. Kui pealkirjaga samale leheküljele mahub ainult üks rida järgnevat teksti, tuleb alustada uuelts lehelt.

2.3. Peatüki pealkirja (Heading1), sellele eelneva ja järgneva teksti vahele jäetakse kaks rida tühja ruumi.

2.4. Alapealkirja (Heading 2), sellele eelneva ja järgneva teksti vahele jäetakse üks rida tühja ruumi.

2.5. Peatükkide pealkirjad kirjutatakse suurte tähtedega, alapealkirjad suure algustähega ja nummerdatakse.

3. Loetelud, lühendid, arvud ja valemid

3.1. Loetelu punktid märgitakse araabia numbrite, tärnide või mõttekriipsudega.

3.2. Üksikutest sõnadest koosnev loetelu kirjutatakse ühte ritta, loetelu punktid eraldatakse komadega.

3.3. Sõnaühenditest või lausetest koosnev loetelu kirjutatakse üksteise alla ning eraldatakse semikoolonitega.

3.4. Uurimistöös kasutatakse valdavalt üldlevinud lühendeid, mille järele punkti ei panda.

3.5. Vähemlevinud lühendid tuleb lisades eraldi lehel lahti seletada.

3.6. Ühekohalised arvud kirjutatakse sõnadega, suuremad arvud ja murrud numbritega.

3.7. Kui ühekohalisele arvule järgneb tähis või mõõtühik, kirjutatakse see numbriga, näiteks 3 cm.

3.8. Valemities kasutatakse üldlevinud tähiseid. Tähiste seletus tuleb paigutada valemi järele.

4. Tabelid ja joonised

4.1. Tabelid ja joonised tuleb pealkirjastada ja nummerdada.

5. Kasutatud allikad

5.1. Kõik loovtöös kasutatud allikad (nii kirjalikud kui ka suulised) tuleb märkida eraldi lehele autorite nime järgi tähestikulises järjekorras.

5.2. Kui allika autor ei ole teada, lähtutakse pealkirjast.

5.3. Kui ühelt autorilt on töös kasutatud mitut allikat, siis järjestatakse need allikate nimekirjas ilmumisaastate järgi, alustades varasemast.

5.4. Kasutatud allikate loetelu ei nummerdata.

6. Viitamine

6.1. Kõik teistele autoritele kuuluvad seisukohad, probleemipüstitused, tsitaadid, arvamused jm esitatakse kas täpselt viidatud tsitaatide või refereeringutena.

6.2. Vastava lõigu järel märgitakse sulgudesse kõigepealt viidatava allika autori perekonnanimi ja selle järele teose ilmumisaasta ning leheküljenumbrid.

6.3. Tsitaat on täpne, täht-täheline väljavõte mingist tekstist. Tsiteeritav lõik pannakse jutumärkidesse, viide on kohe pärast jutumärkide lõppu.

7. Tiitelleht (vt näidet)

Näited kasutatud allikate märkimisest:

Ida-Virumaal valmis hea kooli mõõdupuu.

<http://koolielu.ee/info/readnews/193250/ida-virumaal-valmis-hea-kooli-moodupuu> (17.10.2012).

Miidla, A. (2009). Pikva lood. Tallinn: OÜ Infotrükk.

Pullerits, P. (23.09.2008). E-ajaleht ilmutab juba sündimise märke. *Postimees*, lk 6.

Vaikla, M. (2006). Meie kooli traditsioonid enne ja nüüd.

Intervjueeris Marten Liivak (11.12.2006).

Näide tsitaadi märkimisest:

„Taani mungad jõudsid praeguse Pikva küla alale 1220. aasta kevadtalvel.“ (Miidla 2009:15)

ALAVERE PÕHIKOOL

Autori ees- ja perekonnanimi

LOOVTÖÖ PEALKIRI

Loovtöö
loovtöö liik

Juhendaja: ees- ja perekonnanimi

Alavere 20.....

Lisa 9

1. klassi õpilase arengu vaatlusleht

1. trimestril

Õpikäitumine

Soovib õppida ning tunneb huvi:

Osaleb klassi vestlustes ja tegevustes:

Oskab oodata oma rääkimiskorda:

Tööharjumused

On tähelepanelik ja suudab keskenduda:

Oskab esitada täpsustavaid küsimusi:

Suudab töötada iseseisvalt:

Matemaatika

Loeb ja kirjutab, järjestab ja võrdleb arve:

Eristab tasapinnalisi ja ruumilisi kujundeid:

Võrdleb esemeid ja kujundeid asendi- ja suurustunnuste alusel:

Oskab liita ja lahutada 10 piires:

Eesti keel

Eristab häälikuid (asukoht ja järjekord sõnas), tunneb häälik-tähelist vastavust:

Toimib õpetaja ja kaaslaste suulise juhendi järgi:

Väljendab end suhtlusolukordades arusaadavalt:

Vastab küsimustele loetud/kuuldud teksti põhjal:

Loeb harjutatud teksti enam- vähem ladusalt:

Suudab luuletust pähe õppida:

Jätab kirjutades sõnade vahele vahe:

Tehniline (kehahoid, pliatsihoid, sõrmede liikuvus):

Graafiline (tähe vorm, puhtus, loetavus):

Loodusõpetus

Märkab ja kirjeldab muutusi looduses ja seostab neid aastaaegade vaheldumisega:

Tunneb huvi looduse ja selle uurimise vastu:

Oskab käituda õppekäigul loodussõbralikult:

Informaatika

Teab arvutiklassi kasutamise reegleid:

Oskab kasutada lihtsamaid õppemänge:

Kehaline kasvatus

Oskab käituda kehalise kasvatus tunnis, liikudes/sportides erinevates sportimispaikades ning tänaval liigeldes:

Järgib õpetaja reegleid ja ohutusnõudeid:

Täidab mängureegleid:

Teab ja täidab kehtestatud hügieeninõudeid:

Kunst- ja tööõpetus

Tunneb rõõmu kunstis mängulisest ja loovast tegutsemisest:

Kasutab töövahendeid otstarbekohaselt ja säästlikult:

Viib alustatud töö lõpuni:

Muusika

Osaleb aktiivselt ja rõõmsalt erinevates muusikalistes tegevustes:

Laulab kaasa kõiki laule või neid, mis on pähe jäänud:

Püüab lugeda või loeb laulude tekste:

Täidab töölehed puhtalt ja korrektselt:

Käitumine

On viisakas ja abivalmis:

Suhtub kaaslastesse sõbralikult:

On omandanud head käitumisharjumused tunnis:

Arvestab kriitikaga:

Tunneb lauakombeid:

Oskab kuulata ning käitub lugupidavalt:

Hoolsus

Hoolitseb enda ja oma asjade puhtuse eest:

Kannab kaasas vajalikke koolitarbeid:

Muud tähelepanuväärset

--

Klassijuhataja:

Lapsevanem:

Lisa 10

Õppeleping

1. Eesmärk: 4.-9. klassi õpilasele, kelle trimestrihinne on „puudulik”, „nõrk” või välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppeleping (v.a oskusained), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused. Õppelepingu täitmist arvestatakse aastahinde panemisel ja täiendavale õppetööle jätmisel.

2. Osapooled: aineõpetaja, õpilane ja tema vanem.

3. Õpilane:
/ ees- ja perekonnanimi/

4. Õppeaine:

õpiabitunnis käsitletav teema ja kodune ülesanne	aeg	hinne
kokkuvõttev hinne		

Kuupäev:

Aineõpetaja:

/...../

Õpilane:

/...../

Lapsevanem:.....

/...../

Lisa 11

Käitumise tugikava

1. Käitumise tugikava koostamise eesmärgid:

- 1.1. sotsiaalsete oskuste arendamine;
- 1.2. lapse suunamine eneseanalüüsile.

2. Käitumise tugikava koostamise põhjused:

- 2.1. õpilasel esinevad püsivad käitumisraskused;
- 2.2. tema õpiraskused on otseselt seotud käitumisprobleemidega.

3. Püsivate käitumisprobleemide ja/või õpiraskuste kirjeldus:

(N: õppetöö pidev segamine, kooli kodukorra rikkumine, ebaviisakas või õigusvastane käitumine).

4. Püsivate käitumisprobleemide võimalikud põhjused:

(N: õpilasest tulenevad põhjused:

- 1) õpilase arengulised erisused;
- 2) õpilase hariduslikud erivajadused;
- 3) õpilase tervislik seisund;
- 4) õpilase isiklik või perekondlik probleem;
- 5) õpilase nõrk sotsiaalne võrgustik või selle puudumine või probleemid sotsiaalsetes suhetes;
- 6) õpilase madal eneseusaldus ja/või enesehinnang).

5. Käitumisprobleemide vähendamise kava (tegevuste eesmärk, vajadusel ka vaheeesmärgid; ajakava; elluviijad ja kaastud isikud).

Allkirjad:.....
.....
.....

Tugikava kooskõlastatakse lapsevanemaga, võimalusel tuleb vastutust lapsevanemaga jagada. Tugikavas määratletakse ka õpilase omavastutus kehtivate võimaluste piires, arvestades õpilase vanust ja vaimset taset, ning lisaressursside vajadus (abiõpetaja, täiendav õppevara, lisaruum, tehnilised vahendid jms).

Tugikava rakendamise käigus jälgitakse õpilase edusamme ja/või tagasilööke, need jäädvustatakse ja analüüsitakse võimalikult kiiresti. Analüüsi tulemusel täpsustatakse tegevuse eesmärki või tehakse muudatusi rakendatavate strateegiate osas.